Rocznik sześćdziesiąty ósmy.

Urzędowy Orędownik Kościelny

dla diecezji chełmińskiej.

Nr. 3. Poniedziałek, 27-go kwietnia 1925.

Treść:

20.

Nowe benedykcje.

Sacra Congregatio Rituum.

I.

Benedictio Seismographi.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui respicis terram et facis eam tremere, hoc seismographon tua benedictione perfunde: et praesta; ut signa terrae, trementis in ipso congruenter adnotentur, et ad utilitatem plebis tuae atque ad maiorem tui nominis gloriam promovendam recte intelligatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Virgo Maria dolorosissima, esto nobis propitia et intercede pro nobis.

Sancte Emigdi, ora pro nobis, et in nomine Jesu Christi Nasareni defende nos, et hoc seismographon ab impetu terrae motus.

Et aspergat seismographon aqua benedicta.

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa XI. supra descriptam formulam benedictionis seismographi adprobare dignatus est, eamque Appendici Ritualis Romani proxime futurae editionis inseri mandavit.

Contraiis non obstantibus quibuscumque.

Die 13. Februarii 1924.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae.
S. R. C. Praefectus.
(L.+S.) **Alexander Verde,** Sekretarius.

II.

Benedictio Bibliothecae.

V. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, scientiarum Dominus, benedictionem tuam super hanc bibliothecam benignus infunde; ut ipsa ab incendiis aliisque periculis tuta consistat et in dies congruenter augeatur, et omnes qui vel officii vel studiorum ratione huc conveniunt, in divinarum humanarumque rerum scientia tuique pariter dilectione proficiant. Per Christum Dominum nostrum.

Et aspergatur aqua benedicta.

Benedictio Archivi.

V. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, veritatis et iustitae amator, super hoc archivum rerum gestarum documentis iuriumque instruentis a temporum hominumque iniuria servandis constructum, benedictionem tuam benignus infunde; ut ab incendiis aliisque periculis tutum consistat, et omnes, qui studiorum ratione conveniunt, veritati et iustitiae hauriendae fideliter incumbant, in tuique dilectione proficiant. Per Christum Dominum nostrum.

Et aspergatur aqua benedicta.

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa XI suprascriptos ritus et formulas benedictionis bibliothecae et benedictionis archivi approbavit, et Appendici Ritualis Romani inseri et rite adhiberi benigne cencessit.

Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 23. Julii 1924.

† **A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae.**
S. R. C. Praefectus.

(L.+S.) **Alexander Verde**, Secreatarius.

21.

Concursus pro approbandis.

Concursus pro approbandis quoad scientiam sacerdotibus qui parochorum munere fungi velint, habebitur diebus 28. 29. 30 Julii a. c. Concursum subituri duobus saltem hebdomadis ante terminum supra constitutum Vicariatui Generali in scriptis nomen dabunt simulque ad tramitem normae de die 3 Junii 1858 testimonia transmittent. .

Pelplini, 17. Aprilis 1925.

22.

Kolekta na kaplicę w Wielkiej Turzy.

W Wielkiej Turzy, należącej do parafiji Działdowskiej, stała się budowa kaplicy celem odprawiania perjodycznych nabożeństw konieczną. Parafianie Działdowscy zabrali sie gorliwie do tego dzieła. Pan obywatel Kamiński z Wielkiej Turzy darował grunt pod wybudowanie Kaplicy i 40 mórg na utrzymanie księdza. Kaplica już została wybudowana. Budowa kaplicy i urządzenie wewnterzne pochłonęło wiele pieniędży. Pan budowniczy, któremu zlecono wybudowanie kaplicy sam ze swoich funduszów opłacił robotników. Żąda teraz zwrotu wyłożonych pieniędzy. Parafjanie, jak pisze ks. probcszcz Działdowski, przy najlepszej woli nie są w stanie pokryć reszty długów, które wynoszą jeszcze blisko 6000 złotych, bo są ubodzy, a do tego dochodzi, że żniwa ostatnie były marne. Dla tego prosił o kolektę diecezjalną, która mu została przyznana. Kolekta na kaplicę w Wielkiej Turzy odbędzie się w niedzielę IV. p Pascha 10. maja w wszystkich kościołach parafjalnych i filjalnych i kaplicach. Ww. księża proboszczowie i rządcy parafij zechcą powyższą kolektę w niedzielę poprzednią 3. maja r. b. ogłosić i gorąco polecić i składki kolekty more solito do księży dziekanów odesłać.

Pelplin, dnia 7. 4. 1925 r.

23.

Materje Olejów św.

Za materję Olejów św. zechcą Wielebni ks. ks. dziekani od poszczególnych kas kościelnych swych dekanatów na podstawie podanej w Dyrectorium pro 1925 liczby po 1/10 grosza za każdego parafjanina odnośnej parafji zażądać i do kasy kancelaryjnej (konto kasy kancel. u P. K. O. w Poznaniu nr 205413) w 4 tygodniach nadesłać.

Pelplin, dnia 9. 4. 1925 r.

24.

W sprawie listów zastawnych Zachodnio-pruskich.

Na liczne zapytania w sprawie listów zastawnych zachodnio-pruskich podajemy Ww. Duchowieństwu do wiadomości informacje nam przesłane w tej materji od Jeneralnej Dyrekcji Ziemstwa w Kwidzynie:

MERKBLATT

für die Aufwertung von Landwirtschaftlichen Pfandbriefen.

Die Pfandbriefe der Westpr. und der Neuen Westpr. Landschaft unterliegen der Aufwertung nach den Bestimmungen der 3. Steuernotverordnung vom 14. Februar 1924 (R. Gen. Bl. Teil I. S. 74) und der Preuss. Verordnung über die Aufwertung von Ansprüchen aus Pfandbriefen landschaftlicher Kreditanstalten vom 15. November 1924 (Ges. S. S 743). Hiernach bedarf es einer Anmeldung der Ansprüche der Pfandbriefinhaber und der Einreichung der Pfandbriefe vorläufig nicht. Diese hat erst dann zu erfolgen, wenn zum Abschlusse des Verteilungsverfahrens von der Landschaft eine dreimalige Aufforderung hierzu im Deutschen Reichs- und Preussischen Staatsanzeiger ergangen sein wird, was voraussichtlich erst im Jahre 1932 geschehen wird. Dieser Aufforderung ist dann zur Vermeidung von Rechtsnach-

teilen für die Pfandbriefinhaber binnen 3 Monaten nachzukommen.

Für die Höhe der Aufwertung von landschaftlichen Pfandbriefen ist nicht ein bestimmter Prozentsatz des Pfandbriefwertes festgelegt, sondern sie richtet sich nach der Höhe der aus den aufgewerteten Landschaftshypotheken und deren Zinsen bis zum 1. Januar 1932 zu bildenden Teilungsmasse. Ein Unterschied zwischen gekündigten und nicht gekündigten Pfandbriefen wird bei der Ausschüttung der Teilungsmasse nicht gemacht.

Eine Verzinsung von Pfandbriefen findet nicht mehr statt. Frühere Zinsen gelten als erlassen. Neue Zinsscheine werden nicht mehr ausgegeben.

25.

Korespondencja urzędowa.

Miarodajne dla korespondencji urzedowej dozorów kościelnych i poszczególnych księży diecezjalnych z Władzą Duchowną jest rozporządzenie w całej swojej osnowie z dnia 28 lutego 1865, ogłoszone w I. tomie zbioru rozp. kościelnych stron. 62. Do tego rozporządzenia winni się odtąd wszyscy zastosować i przedewszystkiem zaprzestać pisaniem na świstkach, i w myśl rozporządzenia z 28. 2. 1865 na całym arkuszu łamanym pisywać.

Pisma, w których nie przestrzegano rozporządzenia z dnia 28. lutego 1865, zwracać się będzie do ponownego przedłożenia w formie przepisanej.

Pelplin, dnia 7. 4. 1925 r.

26.

Przypominamy Ww. Duchowieństwu nasz dekret z dnia 16 stycznia r. b. ogłoszony w Orędowniku nr. 1, rok 1925 nr. 7 i prosimy o ścisłe zastosowanie się do niego. Urządzenie kolekt publicznych bez zezwolenia Pana Wojewody Pomorskiego jest niedozwolone i **karygodne.**

Pelplin, dnia 7. 4. 1925 r.

27.

Festum B. Mariae Virginis, Poloniae Reginae.

W tym roku po raz pierwszy obchodzić będziemy 3 maja święto Matki Boskiej, Królowej Polski. Ponieważ jeszcze dotąd formularze osobne do Mszy św. i Officium nie zostały wydane, rozporządza się niniejszem, żeby Wielebne Duchowieństwo tego roku odprawiło Officium de communi festorum BMV. i Msze św. wotywną more festivo cum Gl. et Cr. Praef. BMV. (Et te in Festivitate) albo podług formularza w proprium Poloniae et Sueciae BMV., Reginae Regni Poloniae.

28.

Personalia:

Przeniesiono:

ks. wikarego Gliszczyńskiego z Wielk. Łęcka do Osieka,

ks. wikarego Jaranowskiego z Lipusza do W. Łęcka,

ks. wikarego Bartla z Kościerzyny do Wąbrzeźna,

ks. wikarego Motylewskiego z Radzyna do Nowejcerkwi,

ks. wikarego Weissa z Nowejcerkwi do Lignów,

ks. admi. Kurowskiego z Wabcza wikarym w Przodkowie.

Mianowano:

ks. administ. Wilemskiego Czesława z Wałdowa administ. parafji w Lutowie,

ks. wik. Wilemskiego Pawła z Wielkiejłąki administ. w Wałdowie,

ks. wikarego Chylewskiego z Wąbrzeźna administratorem w Wapczu,

ks. kuratusa Chylińskiego z Koszelew kuratusem w Mikołajkach,

ks. wikarego Ptaszyńskiego z Przodkowa kuratusem w Koszelewach,

ks. Juljana Piechowskiego kuratusem w Lubiszewie.

Instytucję otrzymali:

ks. adm. Szpitter z Wąbrzeźna na beneficjum Klonówka,

ks. prob. Majka z Sampławy na beneficjum Kazanice,

ks. prob. Bruski z Lutowa na beneficjum Linowo,

ks. kuratus Strehl z Lubiszewa na beneficjum Sampława.

Nakładem Biskupiego Jeneralnego Wikarjatu. Czcionkami Drukarni i Księgarni T. z o. pr. w Pelplinie.